

**Győri Ítéltábla**  
**Gf.II.20.250/2018/6 /I.**

A Győri Ítéltábla a Dr. Thurnher Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a dr. Pardavi László ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indult perben a Győri Törvényszék 2018. július 5. napján kelt 11.G.20.026/2015/119. számú ítélete ellen a felperes részéről 120. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

**í t é l e t e t**

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen az alperesnek 1.390.650.- (Egymillió-háromszázkilencvenezer-hatszázötven) Ft másodfokú perköltséget, valamint a magyar államnak az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívására 2.500.000.- (Kettőmillió-ötszázezer) Ft le nem rótt fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

**I n d o k o l á s:**

A **N K** igazgatósági tagságával működő GDL ... Iratkezelő Ügyvitelfejlesztő Zrt. (GDL Zrt.) pályázatot nyújtott be a ... (NFÜ) által a Gazdasági Operatív Program (GOP) keretén belül kiírt "vállalati SaaS központok létrehozása és fejlesztésének támogatása" felhívására. A GDL Zrt. 2009. október 13. napján pályázati tanácsadási szerződést kötött a **T M** által képviselt **G** Betéti társasággal a pályázati felhívásnak megfelelő pályázati dokumentáció összeállítására és a közreműködő szervezethez benyújtására. A GDL Zrt. pályázata sikeres volt, azonban a pályázatot benyújtó cég 2010. június 2. napjától felszámolás alá került. Ezt követően a GDL Zrt. igazgatósági tagja, **N K - B L** közvetítésével - megállapodott abban a **Sz I** vezérigazgató által képviselt alperessel hogy a GDL Zrt. sikeres pályázatát, a támogatási szerződést az alperesre "átcedálják", a felperes a pályázati dokumentációt és a megvalósíthatósági tanulmányt az alperesnek átadja, a folyósított támogatási összeg biztosítására jelzálog fedezetet nyújt. Az alperes vállalta a pályázati projekt megvalósítását, a támogatási összegben felül a megvalósításhoz szükséges önerő biztosítását. Tárgyalásokat folytattak a felek arra nézve is, hogy a projekt megvalósítását követően azt egy további, megalakítandó cégbe szervezik ki.

Ennek megfelelően az alperes 2010. július 16. napján kelt kérelmére *2010. december 15.* napján támogatási szerződés jött létre az NFÜ nevében eljáró MAG - ... Zrt. (MAG Zrt.) közreműködő szervezet, valamint az alperes mint kedvezményezett között a "vállalati SaaS. központok létrehozása **Mon**" elnevezésű projekt (a továbbiakban: projekt) a ... **M**, ... utca ... szám alatti címen megvalósítására, valamint a 328.921.160 Ft. összköltségből annak fele összege, 164.460.580 Ft. támogatás nyújtására. A projekt megvalósítása kezdő időpontjaként 2010. április 1. napját; fizikai megvalósításának tervezett napjaként a 2010. december 31. napját jelölték meg. A projekt többszöri módosítása után a megvalósítás befejezését 2012. június 28. napjában határozták meg, a fenntartási időszak 2017. december hónapban járt le.

A projekt megvalósításához kapcsolódóan az alperes több szerződést kötött. A megvalósítás helyszínét, a ... **M**, ... utca ... szám alatti ingatlan használatát a **M A Zrt.** biztosította az alperes részére a *2010. október 12.* napján kelt bérleti szerződés alapján a 2015. december 31. napjáig tartó határozott időtartamra. A szerződés 3. 1 pontjában a felek úgy állapodtak meg, hogy a bérelő alperes által fizetendő bérleti díjról külön megállapodást kötnek a pályázat eredményétől függően. Kikötötték, hogy a bérelő a 144 m2 alapterületű helyiséget csak a projekt céljaira használhatja. A **M A Zrt.** a projekt alapján nyújtandó szerver-központi felhőszolgáltatás megvalósítására *2011. július 27.* napján szolgáltatási szerződést kötött az **E C M Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-vel** (ECM Kft.) garantált sávszélességű dedikált internet hozzáférési szolgáltatás nyújtására. A szerződésben a felek az internet szolgáltatás havi díját 1.960.000 Ft-ban állapították meg. Az alperes a *2010. december 15.* napján kelt megbízási szerződéssel megbízta a **M A Zrt.-t** metodológiai minőségbiztosítási szolgáltatások és termék minőségbiztosítási szolgáltatások nyújtásával 40 millió Ft. plusz áfa díjazásért. Az ugyanazon nap kelt megbízási szerződéssel a **M A Zrt.** a metodológiai minőségbiztosítási szolgáltatások és termék minőségbiztosítási szolgáltatások ellátására a felperest bízta meg. A felperes a *2011. december 15.* kelt megbízási szerződéssel a projekthez kapcsolódó minőségbiztosítási feladatok ellátásával a **B L ügyvezető** által képviselt **S B S Üzleti Szolgáltató Kft.-t** bízta meg 4 millió forint plusz áfa megbízási díjat kikötve. Az alperest képviselő **Sz I** vezérigazgató a *2010. december 21.* napján kelt megbízólevélben megbízta a felperes ügyvezetőjét, **N Kt** a projekt projektvezetői feladatainak ellátásával. A felperes az ezt megelőző, *2010. december 1.* napján kelt megbízási szerződésben a **B L ügyvezető** által képviselt **S B S Üzleti Szolgáltató Kft.-t** bízta meg a projekt vezető-helyettesi feladatok ellátásával, a 2011. június 30. napjáig terjedő időszakban havi 800 ezer forint plusz áfa; 2011. szeptember 30. napjáig terjedő időszakban 400 ezer forint plusz áfa- míg ezt követően a projekt befejezéséig havi 100 ezer forint plusz áfa díjazásért.

*2010. augusztus 13.* napján a pályázatíró **T M** által képviselt **G Betéti társaság** a projektre készített pályázati anyag és egyéb tanácsadói anyagok szerzői jogát átruházta a **T M** által képviselt **P C C Kft.** felhasználó részére. A *2010. szeptember 29.* napján kelt szerződéssel a **P C C Kft.** ugyanezen pályázat és tanácsadói anyagok kizárólagos felhasználói jogát a felperesben tagsági jogviszonnyal rendelkező **Q Vagyonkezelő és Befektetési Kft.-nek** adta át 16 millió Ft plusz áfa szerzői jogdíj ellenében. A jogdíjból a megvalósíthatósági tanulmány 6.400.000. forint plusz áfa (8 millió Ft); míg a pályázati anyagok elkészítése, összeállítása 9.600.000 forint plusz áfa (12 millió Ft ) volt. Végül a **Q Vagyonkezelő és Befektetési Kft.** a *2010. október 30.* napján kelt szerződéssel a felhasználó jogokat átruházta ugyanilyen összegű ellenszolgáltatás fejében a felperesre.

Az alperes a projekt megkezdését követően 2011. június 6-án 65.748.232 Ft.- míg 2012. április 24. napján 40 millió Ft előleg kifizetését kérte a közreműködő szervezettől. A kifizetett összegek biztosítékként a jelzálogkötelezett felperes a **MAG Zrt.** jogosulttal *2011. április 27.* napján jelzálogszerződést kötött a **pi** ... helyrajzi számú ingatlanra jelzálogjog bejegyzéséről 65.784.232. Forint erejéig. A *2012. február 29.* napján kelt újabb jelzálogszerződésben a felperes a **ti** ... helyrajzi számú ingatlanra engedett jelzálogjogot 106.560.000. forint erejéig. A projekt megvalósítása érdekében a felperes 2012. március 21. napján 17.100.000 Ft-ot, míg 2012. április 26. napján 30 millió Ft-ot utalt át az alperesnek, együtt tehát 47,1 millió Ft-ot.

2012 őszére **N K** és az alperes vezérigazgatója, **Sz I** között a viszony megromlott. Az alperes igazgatósága a *2012. október 29.* napján megtartott ülésén az 5/2012. számú határozattal három javaslatot fogadott el a projekt lezárására. "1. A pályázat végelszámolási pénzének megérkezése után visszafizetik a kölcsönt, 47,1 millió forintot, és a jelzálogot törölik. 2. A projektet 3 év fenntartási kötelezettség után kivisszük közös új cégbe, addig a projekt eredményén 50-50%-ban

osztzkodunk. 3. Az **Sz** átadja a teljes projektet a személyes tárgyaláson **N K** által ígért 30% fejében. Az ebből adódó költséget és veszteségeket az új tulajdonosnak kell fizetni. A technikailag nem tudjuk, hogyan kell átíratni, intézzék ők. " Az alperes igazgatósága javaslatáról **Sz I** a 2012. október 30-án kelt e-mailben értesítette Kis Istvánt.

Az alperes a közreműködő **MAG Zrt.** engedélyével a **mi** megvalósítási helyszínről a vállalt szolgáltatás ellátásához szükséges szervereket áttelepítette kirendeltségére, **Sba.** Emiatt a projekt **mi** helyszínén már nem volt szükséges a széles sávú internet szolgáltatás. A **M A Zrt** ezért felmondta az **E C M Kft.**-vel kötött szolgáltatási szerződést, azonban a szolgáltató 15.400.000 forint plusz áfa (19.558.000 Ft.) felmondási díjat követelt a **M A Zrt.**-től. Az engedményező **M A Zrt.** és az engedményes **E C M Kft.** között 2012. június 26. napján létrejött engedményezési szerződésben a felek megállapították, hogy az engedményesnek felmondási díj jogcímén 15.400.000 forint plusz áfa (19.558.000 Ft.) követelése áll fenn az engedményezővel szemben. A tartozás fejében az engedményező az engedményesre ruházta át a **Sz Zrt.**-vel szemben vételár jogcímén fennálló 19.558.000 Ft. követelését. Az ugyanaznap kelt **Sz Zrt.** adós és **E C M Kft.** hitelező között létrejött fizetési ütemezésre vonatkozó megállapodás szerint az adós a hitelezővel szemben fennálló tartozását 2012. október 8. napjáig köteles kifizetni. 2012. november 19. napján a felperes és az alperes megállapodott abban, hogy "a felek likviditásának fenntarthatósága érdekében" a felperes hozzájárul ahhoz, hogy a felé fennálló 47.100.000 Ft. tőke összegű kölcsön követelésből 34.407.000 forint tőkeösszeget 3 banki napon belül a felperesnek utaljon át, "abban az esetben" 12.000.693 ezer forint összeget az **E C M** részére egyidejűleg megfizessen. 2012. december 17. napján a **M A Zrt** megállapodott az **E C M Kft.**-vel hogy a felé fennálló 19.558.000 Ft. tartozásából az alperes 12.693.000 Ft. összeget átutal az **ECM Kft.** részére, melyet elszámolnak az **ECM Kft.** **M A Zrt.** felé fennálló számlakövetelése csökkentésére.

\* \* \*

A felperes módosított keresetében 66.340.650 Ft., valamint annak 2012. november 11. napjától a kifizetés napjáig járó a Ptk. 301/A § szerinti mértékű késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest, elsődlegesen vállalkozói díj, másodlagosan a jogalap nélküli gazdagodás jogcímén. Keresetében 12.693.000 Ft-ot kölcsöntartozás jogcímén követelt. A 2012. november 19. napján kelt megállapodás szerint ugyan a kölcsönből ezt az összeget az **ECM Kft.**-nek kellett megfizetni, azonban ezt a megállapodást a felek csak a likviditásuk fenntartása érdekében kötötték, aláírására az alperes nyomás- gyakorlására került sor és nem tartalmazott kifejezett joglemondást arra nézve, hogy a felperes a kölcsön ezen része megfizetését ne igényelné az alperestől. A 26.794.000 Ft-ot elmaradt haszon jogcímén amiatt követelt a felperes, mert az alperes által igénybe vett pályázati támogatás visszafizetése biztosítékaként jelzálogjogot jegyeztetett be két ingatlanára. Az ilyen címen követelt összeg annak a kockázatnak az ellenértéke, amelyet a jelzálogjog biztosításával vállalt. A követelés-rész összegét úgy határozta meg, hogy az ingatlanok értéke tíz százalékát igényelte biztosíték nyújtása ellenértékeként. A 843.650 Ft-ot a jelzálogjog létesítése költségeként (közjegyzői díj, értékbecslési díj) követelt. 20 millió Ft-ot a többszörös átruházás után megszerzett pályázati anyag és megvalósíthatósági tanulmány jogdíjaként. 4.800.000. forint plusz áfa (6 millió Ft) összeget a felperes által ellátott projektmenedzsment díjaként. Keresetében azzal érvelt, hogy a pályázati részvétel és támogatás "átcedálása" előtt az alperessel megállapodott a megvalósított projekt kiszervezésében, annak működtetésére újabb gazdasági társaság létrehozásában, illetve a létrehozandó társaság üzletrészei felosztásában. A projekt megvalósításának költségeit (a kölcsön nyújtását az alperesnek, a jelzálogjog biztosítását, a pályázati anyag és megvalósíthatósági tanulmány rendelkezésre bocsátását) csak a kiszervezéssel létrejövő társaságban való részesedés fejében vállalta. Az átcedálással az alperes mintegy 160 millió

Ft értékű támogatáshoz jutott. Az alperes azonban ezt a megállapodást megszegte, kiszervezés nem történt meg, ezért a nyújtott szolgáltatásokért a Ptk. 201. § (1) alapján ellenszolgáltatással tartozik.

Az alperes *ellenkérelmében* a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy a felperessel a keresetben leírt megállapodást kötötte volna meg. Azzal védekezett, hogy a felperes nem bizonyította a szerződés létrejöttét, illetve annak tartalmát. Ha létre is jött volna a felperes által állított szerződés, a projekt kiszervezése a fenntartási időszak lejártá előtt nem volt esedékes, a felperes követelése idő előtti. A 2012. november 19. napján kelt megállapodás kétségen kívül tartalmazza, hogy 12.693.000 Ft-ot a felperes által rendelkezésre bocsátott kölcsönből nem a felperesnek, hanem az ECM Kft.-nek kellett megfizetni. A felperes által megkötött két jelzálogszerződésben nem szerepelt arra vonatkozó kikötés, hogy a felperes a zálogfedezetet ellenérték fejében biztosította volna. A felperes a saját érdekében engedett jelzálogjogot az ingatlanaira a támogatás visszafizetésére, mivel a felperes, a **M A Zrt.** és a kapcsolódó társaságoknak alvállalkozói díjként az alperestől a projekt megvalósítása során mintegy 175 millió Ft-ban részesültek. A jelzálogjog alapításához szükséges költségek közül egyedül 250.000 Ft összegű értékbecslési díj kifizetését vitatta, amelynek a 2011. szeptember 21. napján kelt számlája kifizetéséről a felperes pénztárbizonylatot nem csatolt. A pályázati dokumentáció és a megvalósíthatósági tanulmány felhasználói joga többszörös átruházását követően vitatta, hogy ezeket a felhasználó jogokat a felperes megszerezte volna, mivel megítélése szerint a felperes azokért, a **Q Kft.**-nek nem fizetett ellenértéket. A felperes és a **Q Kft.** közötti szerződést mindkét fél nevében **N K** írta alá. A 2010. december 21. napján kelt megbízólevéllel pedig nem a felperest, hanem **N K** ügyvezetőt bízta meg a projektmenedzseri feladatok ellátásával. **N K** ezeket a feladatokat nem látta el, a felperes által feladatuk ellátásaként igazolt 101 e-mail üzenetből 86-ot az alperes alkalmazottai indítottak.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott *ítéletével* a keresetet elutasította. Határozata indokolásában a törvényszék elsődlegesen azt állapította meg, hogy a felek között vállalkozási szerződés (Ptk. 389. §) nem jött létre, így a felperes követelése vállalkozói díj sem lehet. Önmagában azonban a jogcím téves megjelölése a kereset elutasítására nem vezethet, a bíróságnak a keresetben előadott tények alapján kellett elbírálnia a keresetet. A felperes a keresetében azonban nem csak vállalkozói díj jogcímén terjesztett elő a követelését, hanem kártérítésre is hivatkozott. A felek között a Ptk.-ban nem nevesített atipikus szerződés jött létre, amely szerint a felek a közös cél (projekt) megvalósításában közreműködnek, majd annak eredményét kiszervezik egy harmadik gazdasági társaságba és a társaságon a hozzájárulásuk arányában részesednek. Kiemelte a törvényszék hogy a perben a Ptk. 205. § (1), (2) bekezdései alapján a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az alperessel kötött szerződést és annak mi a tartalma. A perben beszerzett bizonyítékok, így **B L** tanú vallomása alapján a bíróság úgy ítélte meg, hogy a felperes nem bizonyította, hogy az alperessel a hivatkozott szerződést a felperes kötötte volna meg. A tanúvallomásból kitűnően a hivatkozott megállapodás természetes személyek, **N K**, **B L** és **Sz I** között jött létre. A bíróság annak ellenére sem tartotta szerződést kötő félnek a felperest, hogy a projekt megvalósításához 47.100.000 Ft-ot utalt át az alperesnek illetve jelzálogfedezetet biztosított. A projekt lebonyolításában és megvalósításában ugyanis a felperesi cégcsoporthoz tartozó más cégek is részt vettek. Így a pályázati dokumentáció felhasználási jogát, a **Q** Vagyongkezelő és Befektetési Kft vásárolta meg, míg munkát fejtett ki a pályázat lebonyolítása során az **E T Kft.** is, mely díjazásban is részesült. Az a bizonyítás alapján nem volt megállapítható, hogy **N K** a **Sz Inal** folytatott tárgyalások során melyik cég nevében állapodott meg.

A törvényszék megítélése szerint a szerződést kötő fél bizonyítatlanságán kívül a felperes nem bizonyította a *szerződés tartalmát sem*. Ez tűnt ki dr.**V V** tanú vallomásából, aki a 2010. decemberi megbeszélésen részt vett. A tanúvallomás szerint több verzió készült, de annak konkrét jogi

lehetősége nem konkretizálódott.

A továbbiakban a másodlagos kereseti jogcímet, *jogalap nélküli gazdagodást* (Ptk. 361. §) vizsgálva a törvényszék megállapította, hogy a pályázati dokumentációt és a megvalósíthatósági tanulmányt az alperesnek valóban nem kellett elkészítenie és kifizetnie. Ezek díját elsődlegesen a GDL Zrt. viselte így az alperes azok felhasználásával csak a GDL Zrt. terhére gazdagodott volna. Azt sem találta bizonyítottnak a bíróság, hogy a felperes a pályázati dokumentáció felhasználói joga megszerzéséért az ellenértéket a Q Kft.-nek megfizette volna. A kifizetésre ugyan a felperes csatolta (18. számú jegyzőkönyv melléklete) a Q Kft. által kiállított 2011. január 18. napján kelt számlát, azonban a számla kiállításának alapjául szolgáló szerződés megkötése korábban, 2010. október 30-án történt. A kifizetés tényleges megtörténtét a felperes kiadási pénztárbizonylatokkal kívánta igazolni, de azokon mindösszesen egy személy aláírása szerepelt, de nem írta alá a pénztáros, a könyvelő, avagy az utalványozó. A felperes a perben az alperes indítványa ellenére nem csatolta az áfa analitikáját annak igazolására, hogy a kérdéses számla alapján a tényleges pénzmozgás megtörtént volna. Ezért a bíróság bizonyítatlannak ítélte a pályázati dokumentáció ellenértéke felperes általi kifizetését.

A 12.693.000 forint kölcsön követelés esetében a törvényszék egyetértett azzal az alperesi védekezéssel, hogy a 2012. november 19. napján kelt megállapodás rendezte a felperes által nyújtott 47.100.000 Ft kölcsön visszafizetését, amely alapján 12.693.000 Ft-ot az ECM Kft. részére kellett az alperesnek megfizetni. Elvetette a bíróság a felperes azon érvelését, hogy a megállapodás joglemondás lett volna. A felperes bírói felhívás ellenére a megállapodást nem támadta meg, így nem volt jelentősége az arra való hivatkozásnak sem, hogy annak aláírását az alperes képviselője, Sz I kényszerítette ki.

A jelzálog-fedezet felperesi biztosításával összefüggő kereset-rész esetében a bíróság egyetértett a felperes keresetével annyiban, hogy az alperes gazdagodott (Ptk. 361. § (1) bekezdése) azáltal, hogy nem kellett viselnie a jelzálogjog létesítésével kapcsolatos költségeket, illetve nem kellett jelzálogul lekötnie saját ingatlanát. Ettől a gazdagodástól azonban az alperes a visszakövetelésig elesett (Ptk. 361. § (2) bekezdése), mivel utóbb saját magának kell biztosítania a fedezetet. A fedezet utólagos biztosításával az alperesnek költségei is merültek fel. Ezért a felperes jelzálogjog biztosításával kapcsolatban jogalap nélküli gazdagodás címén előterjesztett keresete alaptalan.

Egyetértett a bíróság az alperes védekezésével abban is, hogy 2010. december 21-én a megbízólevélben az alperes nem a felperest, hanem N Kt bízta meg a projektvezetői feladatok ellátásával. Úgy értékelte a bíróság, hogy a megbízólevél tartalmilag inkább egy meghatalmazásnak tekintendő, amely szerint N K jogosult az alperes nevében nyilatkozatokat tenni. Másfelől a felperes a projektvezetői feladatok ellátását a per során nem igazolta. A szakértői bizonyítás során a felperes a projektvezetői feladatok tényleges teljesítését igazoló bizonylatokat a könyvszakértő részére nem tudott bemutatni. Csupán 81 db e-mail üzenetet csatolt, de nem álltak rendelkezésre a perben a projektirányítás technikai dokumentumai. Az ugyan kétségtelen, hogy N K a projekt megvalósítása során eljár, ez azonban azzal is magyarázható, hogy az alperestől a M A Zrt. minőségbiztosítási munkára kapott megbízást, melyet ez a cég a felperesnek adott tovább. Emiatt a felperes a projekt menedzseri munka kifizetésére nem tarthat igényt. Nem értett egyet a bíróság a felperes azon érvelésével sem, hogy a közreműködésével az alperes jelentős előnyhöz, remek üzlethez és 164 millió Ft-os állami támogatáshoz jutott. P Zs a könyvszakértői véleményében ugyanis kimunkálta, hogy az alperesnek 329 millió Ft plusz Áfa összegű beruházást kellett finanszíroznia másfél év alatt, úgy, hogy csak a zárójelentés elfogadása után juthatott hozzá annak ötven százalékos részéhez.

Elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatása és a keresetének való helytadás, míg másodlagosan annak hatályon kívül helyezése iránt a felperes terjesztett elő *fellebbezést*. Jogorvoslati kérelmében elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a törvényszék a tényállást tévesen állapította meg. Vitatta az elsőfokú bíróság azon ténymegállapítását, hogy **N K** magánszemélyként járt volna el az alperessel folytatott tárgyalások során, mivel tanúként következetesen úgy nyilatkozott, hogy a felperes Kft. nevében járt el. Megítélése szerint a törvényszék tévesen értékelte **B L** (10. tjk.) és dr. **V V** tanúk vallomásait, amikor azt állapította meg tényként, hogy nem született konkrét megállapodás arra nézve, hogy az utóbb megalapítandó társaságban az alperesen kívül melyik cég vesz részt és milyen társasági részesedéshez jut. Kiemelte az alperes képviselője, **Sz I** 10. számú tárgyalási jegyzőkönyvbe rögzített vallomását, amelyből egyértelműen kitűnik, hogy az alperes megállapodott a felperessel illetve több esetben említette az 50-50%-os felosztást. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság azt állapította meg dr. **V V** tanúról, hogy nem csupán jogi képviselő, hanem a felperesi cégcsoportban érdekeltiséggel rendelkező személy is volt. Erre nézve ugyanis semmilyen bizonyíték nem merült fel az eljárás során.

A törvényszék által figyelmen kívül hagyott 2010. december 21 napján kelt megbízó levéllel szemben hivatkozott a 2010. december 1. napján kelt a felperes, valamint az **S B S**, Üzleti Szolgáltató Kft. között a projektmenedzseri feladatok ellátására létrejött szerződésre, melyből kitűnően az alperes a projekt menedzseri feladatok ellátásával eredetileg a felperest bízta meg. Rámutatott, hogy a megbízólevél kifejezetten említi a felperes céget beazonosítható módon. Vitatta, hogy ne bizonyította volna a per során a projektmenedzseri feladatok ellátását. Alátámasztotta ezt a 2017. szeptember 6 napján kelt előkészítő iratában a F /9 szám alatt csatolt emlékeztető, **B L**, **K I** és **Sz I** vallomása. (33, 27 szám alatti tárgyalási jegyzőkönyvek) Vitatta a bíróság azon leegyszerűsítő szemléletét, hogy **N K** amiatt járt el a projekt megvalósítása során, mert érdekelt volt abban. Helyesen nem **N K** volt érdekelt, hanem az ügyvezetése alatt álló felperes Kft. **N K** projektmenedzseri díjazására nem született megállapodás, így emiatt a személyében nem lehetett érdekelt. Csak annyiban, hogy a feladat megfelelő ellátása esetén a felperes érdekelt, mivel részesül a létrehozandó cég üzletréséből illetve nyereségéből.

Kiemelte, hogy **N K** a **M A** Zrt.-nek sem közvetve, sem közvetlenül nem volt tagja, vezető tisztségviselője vagy más tisztségviselője.

Kifogásolta, hogy az ingatlanai jelzálogjoggal terheléséhez kapcsolódó kötelezettségekről (biztosítás kötése, hozzájárulás kérés kötelezettség az elidegenítéséhez, megterheléséhez; megfelelő karbantartás) az elsőfokú ítélet nem tesz említést. Nincs szó az ítéletben arról, hogy ezt a kötelezettséget a felperes ingyenesen vagy visszterhesen vállalta, holott két szakértői vélemény született az ügyben, a felperes magánszakértői véleményt is csatolt. A Ptk. 201. § (2) bekezdése törvényi vélelmet teremt a visszterhességre, így az ingyenesség bizonyításának kötelezettsége az alperest terhelte. Ahhoz szakértői tudás sem volt szükséges, hogy a bíróság megállapítsa: a jelzálogként adott biztosítéknak Ft-ban kifejezhető értéke van. Ezért helyesen a bíróságnak a biztosíték értékét kellett volna megállapítania, amely elmaradt.

A jelzálog fedezete felperes általi biztosítása miatt téves a bíróság az a következtetése is, hogy az alperessel nem a felperes szerződött. Megítélése szerint a felek közötti megállapodás ténye a bizonyítékok alapján megállapítható. Ennek a logikai sorrendje az volt, hogy először a két fél kezdett tárgyalni egymással a pályázat alperes általi átvételéről. Majd amikor az alperes belépett a pályázatba a GDL Zrt. helyett, a felperes azon kezdett dolgozni, hogy a birtokába kerüljön a pályázati anyag felhasználási jogosultsága. Ezt követően - harmadrészt - került sor arra, hogy a felperes aláírassa az alperessel a "megbízólevél" elnevezésű okiratot, mely mindkét fél számára nyilvánvalóvá tette, hogy kik között jött létre a megbízás. A megbízólevélen kívül abból is kétségtelen volt az alperessel szerződő cég neve, hogy a 47.100.000 ezer forint kölcsönt a felperes utalta az alperesnek. Vitatta, a bíróság azon megítélését, hogy az alperessel szerződést kötő fél

amiatt is bizonytalan volt, mert a projekt lebonyolításában a cégcsoporthoz tartozó más cégek, így a **Q** Vagyonkezelő Kft., valamint az **E T** Kft. is részt vett. Az alperes ugyanis sosem hivatkozott arra, hogy ezekkel a cégekkel tárgyalt volna, hanem következetesen a **M A** Zrt.-vel keverte a felperest.

Kitért az elsőfokú ítélet egyes iratellenes megállapításaira, így arra, hogy a projekt megvalósításának időpontja helyesen nem 2016. június 30, hanem 2012. június 30.

Egyetértett a bírósággal a felperes a fellebbezésében abban, hogy a szerződésszegéssel okozott kár jogcímén is vizsgálta a keresetét. Viszont akkor lett volna következetes az elsőfokú bíróság, ha megvizsgálja a szerződésen kívül okozott kár jogcímén is a keresetét. A 2015. április 28 napján előterjesztett kereset kiegészítésében (7. oldal) megjelölte a Ptk. 339. §-át az elsődleges jogcímek között.

A pályázati dokumentáció és a megvalósíthatósági tanulmány felhasználói joga felperes általi megszerzésével összefüggésben vitatta, hogy a felhasználói díj végső megfizetését, a pénzmozgás megtörténtét áfa analitikával kellett volna igazolnia. A bíróság ugyanis jogszabályhellyel nem támasztotta alá, hogy miért nem elég a számla és a kiadási pénztárbizonylat a pénzmozgás igazolásához. Az áfa-analitika nem bizonyítja egy adott számla vonatkozásában, hogy az kifizetésre került a vevő részéről. Az analitika egy részletes listát jelent, mely az összes, bejövő és kimenő számlát tartalmazza.

Vitatta a törvényszék azon megállapítását is, hogy a 2012. november 19. napján kelt, a 47.100.000 Ft. kölcsön visszafizetésére vonatkozó megállapodás ne tartalmazott volna joglemondást. A bíróság így a Ptk. 207. § (4) bekezdésébe ütköző módon állapította meg a tényállást akkor, amikor a kölcsön rendezésének tekintette ezt a megállapodást. Amennyiben az ECM Kft. részére engedményezésre került sor, azt a megállapodásban sokkal konkrétabban, határozottabban kellett volna leírni. Az sem vált bizonyossá, hogy a felperesnek bármilyen tartozása lett volna az ECM Kft. felé. A bíróság felhívása a megállapodás megtámadására "elég cinikus volt", mivel mindenki előtt egyértelmű volt, hogy a megtámadási határidő már régen letelt.

Elmaradt az elsőfokú ítéletben annak indokolása, hogy a bíróság az elsődleges keresete alapján milyen okok miatt utasította el a jelzálog biztosítása költségére vonatkozó keresetet. Csupán a jogalap nélküli gazdagodás körében indokolta, hogy az alperes utóbb elesett a gazdagodástól. Azonban a bíróság nem vizsgálta, hogy miért esett el a gazdagodástól az alperes és azt sem, hogy felelőssége a gazdagodás megszűnéséért megállapítható volt-e. Az alperesnek a felperes által biztosított fedezet több mint két évig állt rendelkezésére, addig a hasznait élvezte.

A projekt pénzügyi finanszírozásával összefüggésben vitatta, hogy az alperesnek 329 millió Ft. plusz Áfa összegű beruházást kellett előzetesen megfinanszíroznia. Valójában **P Zs** szakvéleményből kitűnően az alperes 2012. április 24. napjáig 230 millió Ft körüli összeget a beszállítóknak kifizetett, azonban eddig az időpontig a MAG Zrt. két részletben összesen 105.748.232 Ft-ot utalt az alperesnek. Tehát az alperesnek nem kellett előfinanszírozni a projekt költségeit.

Nem tért ki az ítélet arra, hogy amennyiben az alperesnek magának kellett volna gondoskodnia az ingatlan fedezet nyújtásáról akkor ez mennyi kiadásba került volna neki. Ennek szakértői kimunkálását a felperes a per során kérte, azonban az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta. Figyelmen kívül hagyta a bíróság a felperes által benyújtott magánszakértői véleményt is.

Végül a fellebbezésében részletezte, hogy milyen okok miatt tartja elfogultnak az elsőfokú bíróságon eljáró bírót, amely miatt az ítélet hatályon kívül helyezése esetén kérte a bíróság másik tanácsa kijelölését.

Az alperes *fellebbezési ellenkérelmében* az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte. Elsődlegesen kérte annak vizsgálatát, hogy a felperes jogi képviselője szabályszerű meghatalmazással rendelkezik-e, mivel 2016. március 2 napja óta már nem **N K**, hanem más személy a felperes ügyvezetője. A fellebbezett ügy érdemében kifejtett álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból helytálló jogkövetkeztetésre jutva utasította el a keresetet. Egyetértett azzal, hogy a perben kihallgatott tanúk (**B L**, **B P**, Dr. **V V**) vallomásai alapján csak az a következtetés vonható le, hogy nem állapítható meg, hogy mely felek között milyen tartalommal jött létre szerződés a projekt megvalósításáról és az elszámolásról. Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság ítélete helyes abban a kérdésben is, hogy dr. **V V** a cégcsoportban érdekeltiséggel rendelkezik, a tanú hozzátartozója, **V S** a **D S Kft.** tulajdonosa, ez a Kft. pedig a **M A Zrt.** többségi tulajdonosa volt a perindítás idején. Egyetértett az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy **N K** szerepe nem volt tisztázott az ügyben. Hivatkozott **B L** és **T V** tanúk vallomásaira (10., 13. tárgyalási jegyzőkönyv), amelyek szerint a **M A Zrt.** "talán, mintha **N K** egyik cége lenne ", illetve triviális volt, hogy **N K** a **M A** nevében tárgyalta. Hivatkozott **O E** tanú vallomására is, amely kétségtelenül tartalmazta, hogy az ECM Kft. nem tartozott a **M A Zrt.**-nek. A felperes nem csatolta a **Q** Vagyongazdálkodási és Befektetési Kft. számlája teljesítését igazoló áfa-analitika okiratát, ezzel mintegy igazolta, hogy ez a számla nem tartalmaz valós adatokat. Utalt **B L** tanú vallomására, amely azt tartalmazta, hogy a pályázati anyaggal kapcsolatos felhasználói jogait senkire nem ruházta át. A felperes által megkötött jelzálogszerződések esetében kiemelte, hogy azokat a felperes nem az alperessel, hanem más személlyel kötötte, így nincs jelentősége a visszterhességre, vagy ingyenességre vonatkozó érvelésnek. Másfelől a projekt során a felperes és érdekköre jelentős bevételhez jutott, így az ingyenesség itt sem állhat fenn.

\* \* \*

Az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból helytálló jogkövetkeztetésre jutva utasította el a keresetet.

Ezért a fellebbezés nem alapos.

A fellebbezésben kifejtettek alapján- eljárási szabálysértés, illetve megalapozatlanság hiányában - nem volt helye az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének sem. A törvényszék okkal hagyta figyelmen kívül a felperes által 104. szám alatt benyújtott magánszakvéleményt, mivel az 2 fiktív elméleti módszer alapján elemezte az alperes "csődbe jutása" esélyét, amelynek a kereset elbírálása szempontjából érdemi jelentősége nem volt.

A törvényszék ítéletében helyesen foglalt állást úgy, hogy a keresetben megjelölt jogcímeken (vállalkozói díj- Ptk. 389. §; jogalap nélküli gazdagodás- Ptk. 361. § (1) bekezdése; szerződésszegéssel okozott kár- Ptk. 318. § (1) bekezdése) a kereset nem teljesíthető. A felperes arra a fellebbezésében ugyan helytállóan hivatkozott, hogy a törvényszékre a 2015. április 30. napján érkezett 6. szám alatti kereset-kiegészítése utolsó részében a keresettel érvényesített követelés jogalapjaként feltüntette a Ptk. 339. § (1) bekezdése jogszabályhelyét is. Azonban a Pp. 121. §-a (1) bekezdése c) pontja szerint a felperesnek a keresetlevélben - más mellett - fel kell tüntetni az érvényesíteni kívánt jogot, az annak alapjául szolgáló tényeknek és azok bizonyítékainak

előadásával. Ez a törvényi rendelkezés azt jelenti, hogy a felperesnek nem csupán az érvényesített követelés jogalapját (adott esetben: a jogszabályhely szerinti jogcímét) kell a keresetében megjelölnie, hanem az ahhoz logikailag és tartalmilag kapcsolódó tényeket is. A felperes a fellebbezésében kiemelt kereset kiegészítésében nem az annak utolsó részében kiemelt jogcíméhez a szerződésen kívül okozott kárhoz (Ptk. 339. §-a (1) bekezdése) kapcsolódó tényeket adta elő. Ezzel szemben azt részletezte, hogy a felek között "szóbeli vállalkozási megállapodás" jött létre (4. oldal), melynek megszegésével okozott kárt az alperes. A bíróság - a törvényszék által helytállóan kiemelték szerint - a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint veszi figyelembe (Pp. 3. § (2) bekezdése), ezért az előadott tények szerinti jogviszonyt jogilag tévesen minősítő, rossz jogcímet figyelmen kívül hagyja (EBH 2004. 1143.) A konkrét esetben a felperes keresetében alperesi szerződésszegésre és ezzel okozati összefüggésben keletkezett kárra hivatkozott, amelynek megtérítése a Ptk. 318. § (1) bekezdése (és az azon keresztül alkalmazandó 339. § (1) bekezdése) alapján kérhető, nem pedig a szerződésen kívül okozott kár jogcímén. Ezért a törvényszék a kérelemhez kötöttség elvét (Pp. 3. § (1) bekezdése, 215. § (1) bekezdése) tiszteletben tartva hagyta figyelmen kívül a felperes téves jogcím megjelölését.

Egyetértett az ítélőtábla a törvényszék megítélésével abban, hogy a perbeli felek között nem jött létre a Ptk. 389. §-a szerinti vállalkozási szerződés. Ezen törvényhely szerint a vállalkozási szerződés alapján a vállalkozó valamely dolog tervezésére, elkészítésére, feldolgozására, átalakítására, üzembe helyezésére, megjavítására vagy munkával elérhető más eredmény létrehozására, a megrendelő pedig a szolgáltatás átvételére és díj fizetésére köteles. A keresetben előadott tények szerint az alperes a felperessel kötött megállapodás alapján a vállalkozási szerződések lényegét jelentő valamely - tárgyasult formában megjelenő - eredmény létrehozását nem vállalta.

A perbeli bizonyítékok helytálló mérlegelése alapján (Pp. 206. § (1) bekezdése) a törvényszék nem tévedett abban sem, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a keresetben körülírt megállapodás kik között - így: a felperes és az alperes között - jött létre.

A bizonyítékok alapján a törvényszék helytállóan mutatott rá, hogy a **N K** és az alperes ügyvezetője, **Sz I** közötti tárgyalások során nem derült ki, hogy **N K** melyik cég - így: a felperes - nevében kíván megállapodást kötni az alperessel. A **N K** és **Sz I** között közvetítő **B L** vallomása szerint (10. tárgyalási jegyzőkönyv 6. oldal) a projektre vonatkozó megállapodás inkább személyek közötti megállapodás volt. A jogvitában érdektelen **T V** tanú vallomása szerint (13. tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal) **N K** nem a felperes, hanem a **M A Zrt.** nevében tárgyalt, a tárgyalások helyszínéül szolgáló helyiség csengőjén a "GDL (a pályázat eredeti nyertese a GDL Zrt.)" volt feltüntetve és a **M A** cégnév. **B P** tanú vallomása szerint (18. tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldalán) nem derült ki, hogy **N K** kinek nevében tárgyalt az alperessel. "Nem hallottam a megbeszéléseken azt a nevet, hogy Magyar Hiteles Hely." A **N K** által képviselt cég kiléte bizonytalanságához hozzájárult, hogy **N K** a **M A Zrt.**-hez kapcsolódó e-mail-címről (...@...hu) levelezett az alperessel. (19. szám) **N K** tárgyalópartnere az alperest képviselő **Sz I** ügyvezető szintén abban a hiszemben tárgyalt **N K**nal, hogy a **M A Zrt.**-t képviseli. (27. tárgyalási jegyzőkönyv 1. oldal) A perbeli feleken kívülálló, ezért szintén érdektelen **Zs Cs** tanú (78.-ig tárgyalási jegyzőkönyv 7. oldal) ugyancsak azt vallotta, hogy **N K** a **M A "Kft."** nevében adta az utasításokat.

Ezeket a bizonyítékokat nem rontotta le a fellebbezésben kiemelt, dr. **V V** tanú vallomása. (18. tárgyalási jegyzőkönyv) A törvényszék nem tévesen, hanem a mindenki számára nyilvános cégjegyzék (a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) 10. § (2) bekezdése) adatai alapján helytállóan utalt arra, hogy dr. **V V** tanú nemcsak

jogi képviselőként, hanem a felperesi cégcsoporton belüli tagsága alapján is érdekeltként nyilatkozott a perben. Dr. V V az alapításától (1997. december 10.) 2016. február 22. napjáig **N K**nal a együtt volt tagja a cégnyilvántartásba a Cg. ... cégjegyzékszám alatt bejegyzett **Q** Vagyonkezelő és Befektetési Kft.-nek, amely Kft. 2002 június 19. napjától 2013. augusztus 23. napjáig volt tagja a felperesnek.

Helyesen állapította meg azt is a törvényszék, hogy csupán abból, hogy a 47.100.000 forint kölcsönt, valamint a jelzálogfedezetet a felperes biztosította, még nem állapítható meg, hogy a keresetben hivatkozott szerződés a felperes és az alperes között jött létre. A projekt megvalósításában további, **N K**hoz köthető cégek is részt vettek, így a már említett **Q** Vagyonkezelő és Befektetési Kft., valamint az **E T** Kft. is. A zálogfedezet nyújtásának rendszerinti esete, amikor a személyes kötelezetten kívüli harmadik személy, a dologi kötelezett biztosítja a zálogtárgyat a személyes kötelezett tartozása biztosítékeként. (Ptk. 259. § (1) bekezdése) A dologi kötelezettségvállalásból tehát nem következik, hogy maga az alapjogviszony is a dologi adós, valamint a személyes adós között jött létre.

Egyetértett az ítéletábra a törvényszék azon megítélésével is, hogy a felperes az állított megállapodás tartalmát sem bizonyította. (Pp. 164. § (1) bekezdése) A törvényszék megállapításait ebben a körben az ítéletábra azzal egészíti ki, hogy a cégek közötti szerződések megkötéséhez vezető tárgyalások során többféle megállapodás szokott létrejönni. Azonban a GK 5. számú állásfoglalásban kifejtettek szerint (b) pont) a megkötendő szerződés egyes feltételeire nézve az egyezkedések során létesült megállapodások sem a felekre, sem pedig a szerződési vitában eljáró bíróságokra nem kötelező hatályúak. "Nyilvánvaló ugyanis, hogy mindaddig, amíg minden lényeges feltételben egybehangzóan akarategyezőségre nem jutnak, tárgyalásaik csupán egyezkedésnek tekinthetők. Az ilyen egyezkedések során az egyes részletkérdésekben történő megállapodásnak kötelező hatályt tulajdonítani nem lehet, már csak azért sem, mert nincs kizárva, hogy az egyik vagy a másik fél éppen a szerződés feltételeiről való további egyezkedések alakulása, illetőleg eredménye miatt nem tudja tartani azt a feltételt, amelyre nézve már előbb egyetértés jött létre. Nem lehet tehát elzárni a feleket attól, hogy az egyes szerződési feltételekre vonatkozóan az egyezkedés korábbi szakaszában tett nyilatkozataikat a kötendő szerződésről folyó további tárgyalásokon módosítsák vagy visszavonják. "Az egyezkedések folyamán tett nyilatkozatokhoz így egyik fél sincs kötve, az előzetes megállapodások nem szerződési nyilatkozatnak, legfeljebb szándéknyilatkozatnak tekinthetők (BH2003. 203.)

A perbeli esetben sem dr. V V tanú vallomásából, sem az általa készített emlékeztető (csatolva a 18. tárgyalási jegyzőkönyvhöz) szövegéből, sem pedig **N K** illetve az alperes ügyvezetője **Sz I** tanúvallomásaiból nem állapítható meg olyan konkrét szerződés létrejötte (Ptk. 205. § (1), (2) bekezdése), amely tartalmazta volna, hogy mikor, milyen feltételek mellett kell létrehozni, kinek a tagságával és milyen részesedéssel a kiszervezett projekt működtetésére gazdasági társaságot. Ennek pontos módjára, a részesedés arányára, az abban részes cégek (személyek) kilétére egybehangzó akaratnyilatkozat nem született. Ezek a szerződési elemek pedig olyan lényeges feltételek, amelyek hiányában szerződésről nem beszélhetünk. Jól mutatja mindezt az alperes 2012. október 29. napján megtartott igazgatósági ülésén elfogadott határozat (15.szám), valamint az ezt követően a felperesnek írt ügyvezetői (**Sz I**) a levél (27/F / 1), amely három egyenrangú, de eltérő tartalmú verziót rögzített a projekt lezárására illetve átadására.

Helyesen ítélte, úgy a törvényszék, hogy a kereset jogalap nélküli gazdagodás címén sem alapos. A Ptk. 361. § (1) alapján a jogalap nélküli gazdagodás, a visszatérítési kötelezettség megállapításának konjunktív feltételei, hogy a gazdagodó kimutatható vagyoni előnyhöz jut; a vagyoni előnyt más

rovására szerzi; a gazdagodása a jogalap nélkül történik. A jogalap nélküli gazdagodás szubszidiárius (kiszegítő, helyettesítő) jellegű, azaz szabályai csak akkor kerülhetnek alkalmazásra, ha az adott követelésnek nincsen és nem is volt más jogalapja. (EBH 2012. P. 11.)

A fent már kifejtettek szerint a perben nem vált bizonyossá, hogy kik, mely személyek között jött létre a megvalósított informatikai projekt kiszervezésére vonatkozó megállapodás. Ebből következően az arra vonatkozó felperesi érvelés sem helytálló, hogy a projektre fordított egyes költségeivel a felperes - és nem más személy, cég - rovására gazdagodott az alperes.

A pályázati dokumentáció és a megvalósíthatósági tanulmány díja (20 millió Ft) esetében a törvényszék helytállóan mutatott rá arra, hogy azt elsődlegesen a pályázatot benyújtó GDL Zrt. viselte, tehát a szerzői jogi védelem alá eső pályázati anyagok átadásával az alperes nem a felperes, hanem legfeljebb a GDL Zrt. rovására gazdagodhatott. Ugyan a perben a felperes utóbb több szerződést csatolt a felhasználói jogok láncolatos átruházására, azonban arra a keresetében és az azt alátámasztó érvelésben nem tért ki, hogy a többszöri átruházás miként érintette a GDL Zrt. rovására történő alperesi gazdagodást. A felhasználói jogok többszöri átruházása nem jelenti azt, hogy a GDL Zrt. esetleges gazdagodás megtérítésére irányuló igénye is átszáll a felhasználói jogok megszerzőjére. Emiatt a pályázati dokumentáció és a megvalósíthatósági tanulmány felhasználói díjával egyező mértékben meghatározott gazdagodás megtérítésére a felperes keresetösszegei joggal (Pp. 3. § (1) bekezdése) sem rendelkezett.

Egyetértett az ítélőtábla a törvényszék azon megállapításával, hogy a 2012. november 19. napján kelt szerződés kétségen kívül rendezte az alperes 47.100.000 Ft. kölcsöntartozás kifizetését, azt, hogy ebből az összegből 12.693.000 Ft-ot az alperesnek az **E C M Kft.** részére kell megfizetnie. A szerződésben a felperes a 2012. december 17. napján kelt tartozás rendezésére vonatkozó megállapodással egyhangzóan rendelkezett az alperessel szemben fennálló követelése jogosultja személyének megosztásáról, annak érdekében, hogy az **E C M Kft.** - felperes felé fennálló - követelése részben kielégítést nyerjen. A világos, félre nem érthető felperesi rendelkezés alapján nem merülhet fel a felperes által hangsúlyozott jogról való lemondás. (Ptk. 207. § (4) bekezdése) A felperes fellebbezésében ok nélkül kifogásolta a bíróság felhívását a megállapodás megtámadására, mivel maga kért határidőt a megállapodás megtámadására vonatkozó nyilatkozat előterjesztésére. (23. tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldal) Ezt követően 24. sorszám alatt nyilatkozott, hogy a megállapodást nem támadja meg.

A Ptk. 261. § (1) bekezdése szerinti jelzálogszerződés főkötelmet biztosító mellékkötelezettség, amelyet vagy a személyes kötelezett, a főkötelelem adója vagy pedig a vele való megállapodás alapján egy kívülálló harmadik személy vállal. A személyes kötelezettség és a dologi kötelezettség elválása esetén a zálogkötelezett ugyanannak a főkötelezettségnek a dologi kötelezettje, mint a személyes adós. Amennyiben a főkötelezett ellenszolgáltatással (pl. ügyleti kamattal) tartozik a jogosultnak a jelzálog szerződéssel biztosított főkövetelés nyújtásáért, akkor ez a visszteher a mellékkötelezett zálogadóst is terheli. (BH2010. 301.) A követelés jogosultja és a zálogkötelezett közötti jogviszonyban tehát a zálogkötelezettség vállalása abban az esetben visszterhes, amennyiben a személyes kötelezett a jogosultnak a zálogjoggal biztosított szolgáltatás nyújtásáért ellenértékkel tartozik.

Nem állapítható meg viszont ilyen általános szabály a dologi kötelezett és a személyes kötelezett között az ingatlan zálogba adására létrejött szerződés esetében. A zálogadás a biztosíték nyújtását ingyenesen és visszterhesen is vállalhatja. Ingyenes kötelezettségvállalás esetén a tulajdonához fűződő érdekei védelmét - a jogosult kielégítését követő - követelés átszállása biztosítja. (Ptk. 259. §

(1) bekezdése) Ha az említett megállapodásban a felek ellenértéket nem kötnek ki az ingyenesnek minősül.

Ezért az ítéletábra nem értett egyet a törvényszék azon megítélésével, hogy a felperesi ingatlanok zálogba adásával az alperes gazdagodott. A zálogba adásra a zálogkötelezett felperes és a személyes kötelezett alperes között létrejött megállapodás ingyenessége ugyanis alapulhatott más, a zálogszerződés megkötésekor nyilvánosságra nem került megfontoláson, így azon, hogy a felperes bízott az utólagos, a projekt kiszervezésére megkötött megállapodásban.

A felperes azon kereseti jogállítása pedig, hogy az ingatlanjai zálogba adásával elmaradt haszna keletkezett, nélkülözötte a jogilag értékelhető, logikus levezetést.

A projekt menedzseri díj (6 millió Ft) tekintetében is helyesen állapította meg a törvényszék, hogy a 2010. december 21. napján az alperes nem a felperest, hanem az ügyvezetőjét, **N K** bízta meg a projekt menedzseri feladatok ellátásával. A projektmenedzseri megbízott személyét nem érintette, hogy a felperes az ezt megelőző 2010. december 1. napján kelt, az SBS Kft.-vel megkötött megbízási szerződésben már magát tüntette fel a projektmenedzseri megbízottnak. **N K** megbízása díjazásra vonatkozó kikötést nem tartalmazott. Ennek okát **K I** a GDL Zrt. korabeli vezérigazgatója tanúvallomásában (33. tárgyalási jegyzőkönyv 6. oldal (4) bekezdése) szintén abban jelölte meg, hogy a projektmenedzseri munkát **N K** nem külön díjazásért, hanem a projekt elkészültét követően a felperest megillető "százalékért" vállalta.

A keresetben megjelölt jogcímek alapján tehát a kereset nem volt alapos. A szerződéskötésre irányuló egyezkedések, előzetes tárgyalásokat követően a megkötendő szerződés teljesítése érdekében eszközölt kiadások biztatási kárként (Ptk. 6. §) az ellenérdekű fél utaló magatartása esetén érvényesíthetőek. Szem előtt kell azonban tartani, hogy az üzleti életben a felek szabadon bocsátkozhatnak tárgyalásokba és nem tartoznak felelősséggel a szerződés létrejöttének elmaradásáért. Alapvető, hogy a saját gazdasági tevékenységének, üzleti tervei, elképzelései megvalósulásának kockázatát, a szerződéskötés előmunkálatainak költségeit - főszabály szerint - a fél maga viseli. A rendes üzleti kockázattal együtt járó hátrány a másik félre nem hárítható át, önmagában az üzlet meghiúsulása nem ad alapot a kárigény érvényesítésére. (BH 2013.275, EBD 213.P.12, BDT 2010.78.) A törvény szerint a biztatási kár megítélésére akkor kerülhet sor, ha a károsodásra vezető okfolyamatban az utaló magatartás kifejtője szándékosan más jóhiszemű személyt alapos okkal olyan magatartásra indított, amelyből őt önhibáján kívül károsodás éri. Az utaló magatartásnak olyan helyzetet kell teremtenie, amelyben a másik fél alapos okkal feltételezheti, hogy a vele tárgyaló fél nyilatkozatai, cselekményei valóságok, komoly szerződéskötési szándékról tanúskodnak. (Fővárosi Ítéletábra 14 Gf. 40.302/2016 / 8 / II.)

A biztatási kár címén a kötelező jogi képviselő alá eső perben a felperes keresetet nem terjesztett elő, ezért ilyen keresettel szemben az alperes ellenkérelmet (Pp. 139. §) sem terjesztett elő, ilyen jogcímen ezért a per tárgyalása nem folyt le. A keresetében előadott tények alapján pedig az ítéletábra a másodfokú eljárás során már nem minősíthette a felek közötti jogviszonyt ilyenként. (Pp. 247. § (1) bekezdése)

Ezekre figyelemmel az Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) alapján helybenhagyta.

A fellebbezés eredményre nem vezetett, ezért a felperes a Pp. 78. § (1) alapján viselni köteles a másodfokú eljárásban felmerült le nem rótt fellebbezési illetékből és ügyvédi munkadíjból álló perkiöltséget.

Az Ítéltábla az alperes jogi képviselőjével a másodfokú eljárásban felmerült ügyvédi munkadíjat a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. §-a alapján az általános forgalmi adóval növelt 1.390.650 Ft-ban határozta meg.

Győr, 2018. december 5.

**Dr. Szalai György sk.** a  
tanács elnöke

**Dr. Ferenczy Tamás sk.**  
előadó bíró

**Dr. Bajnok István sk.** bíró

A kiadmány hitelül  
kiadó: